

Kumppanuudella kehittyvä Viitoskäytävä

LUONNOS 28.5.2020

Itäinen-Suomi arvoa koko Suomelle

Itäisen Suomen merkitys osana Suomen kilpailukykyä

yli **930 000**
asukasta

bruttoarvonlisäys
28 mrd €

viennin arvo
lähes **9 mrd €**

31 %
vapaa-
ajanasunnoista

21,2%**

37 %
metsä-
taloudesta*

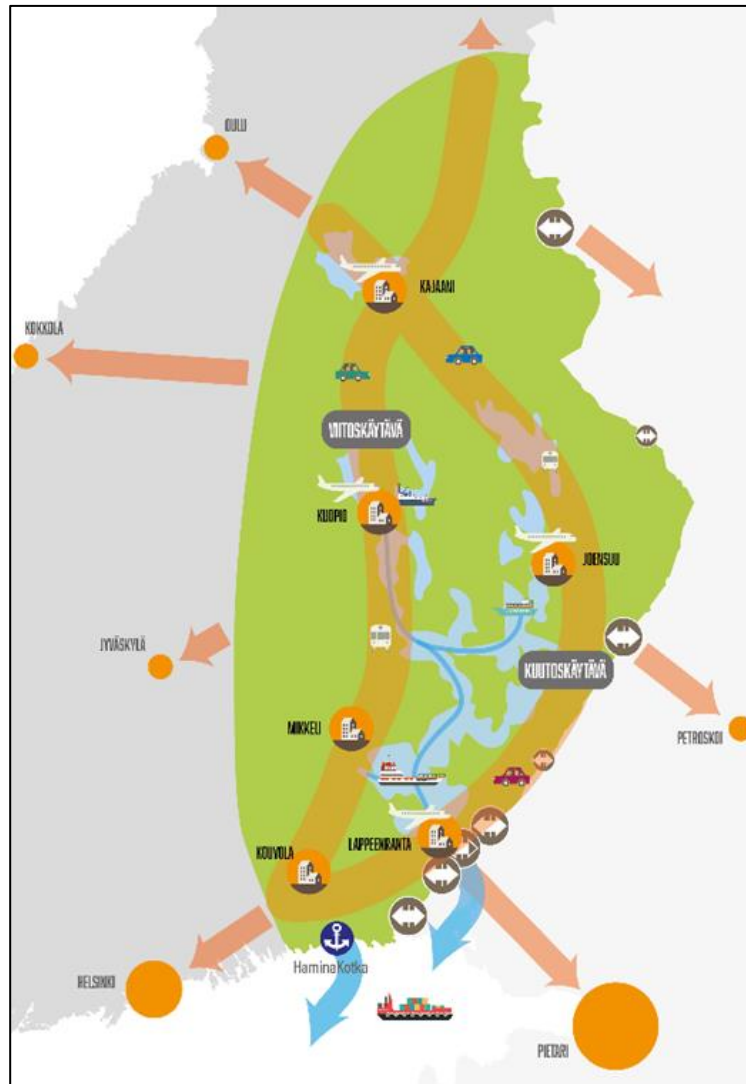
28 %
kaivos-
toiminnasta*

49 %
järvien
pinta-alasta

Rajanylitykset

lähes **9 milj. henkilöä**
yli **16 milj. tonnia**
(maanteitse ja rautateitse)

26 %
maapinta-
alasta

Viitoskäytävän visio (Luonnos)

Elinvoimainen ja menestyvä viitoskäytävä lisää koko Suomen hyvinvointia.

Keskusten helminauha ja kestävää yhdyskuntakehitystä tukevat liikenne- ja viestintäpalvelut mahdollistavat monipaikkaisen ja sujuvan arjen.

Tunnin Itä-Suomi

TUNNIN SUOMI -uuden aluekehityksen kaava?

Lähde: Timo Aro

1H TAI 100 KM

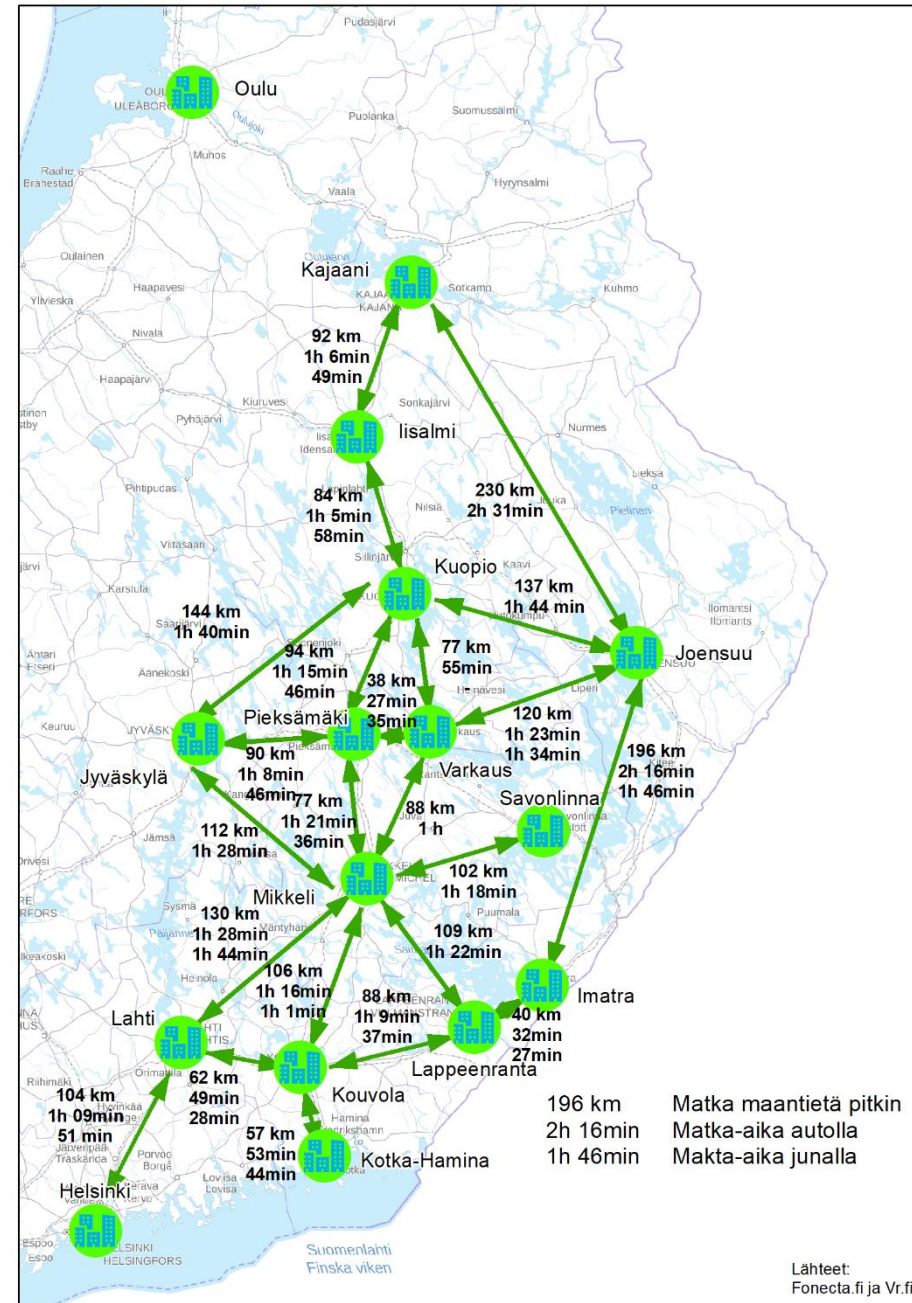
1 tunti

100

kilometriä

100 000

asukasta

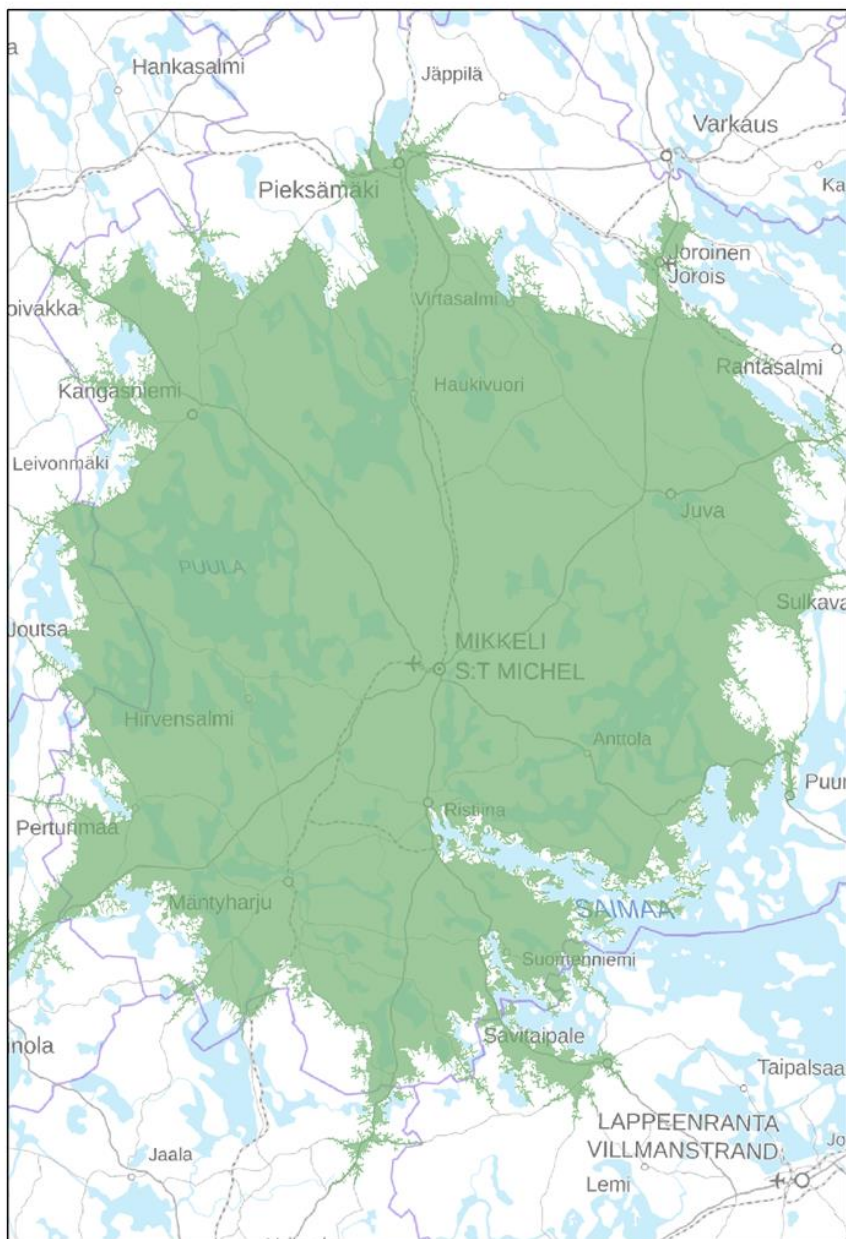

Tunnin Viitoskäytävä

Kehittämiskäytävän kaupunkikeskusten tunnin saavutettavuusvyöhykkeet muodostavat helminauhan.

Kartalla olevan vyöhykkeen sisällä on noin 430 000 asukasta ja 155 000 työpaikkaa.

Todellisuudessa vyöhyke on joltain osin laajempi, sillä ratayhteys mahdollistaa tunnin saavutettavuuden esim. Pieksämäen ja Jyväskylän välillä.

Tunnin Mikkeli

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

Väestö 2018: 96 000

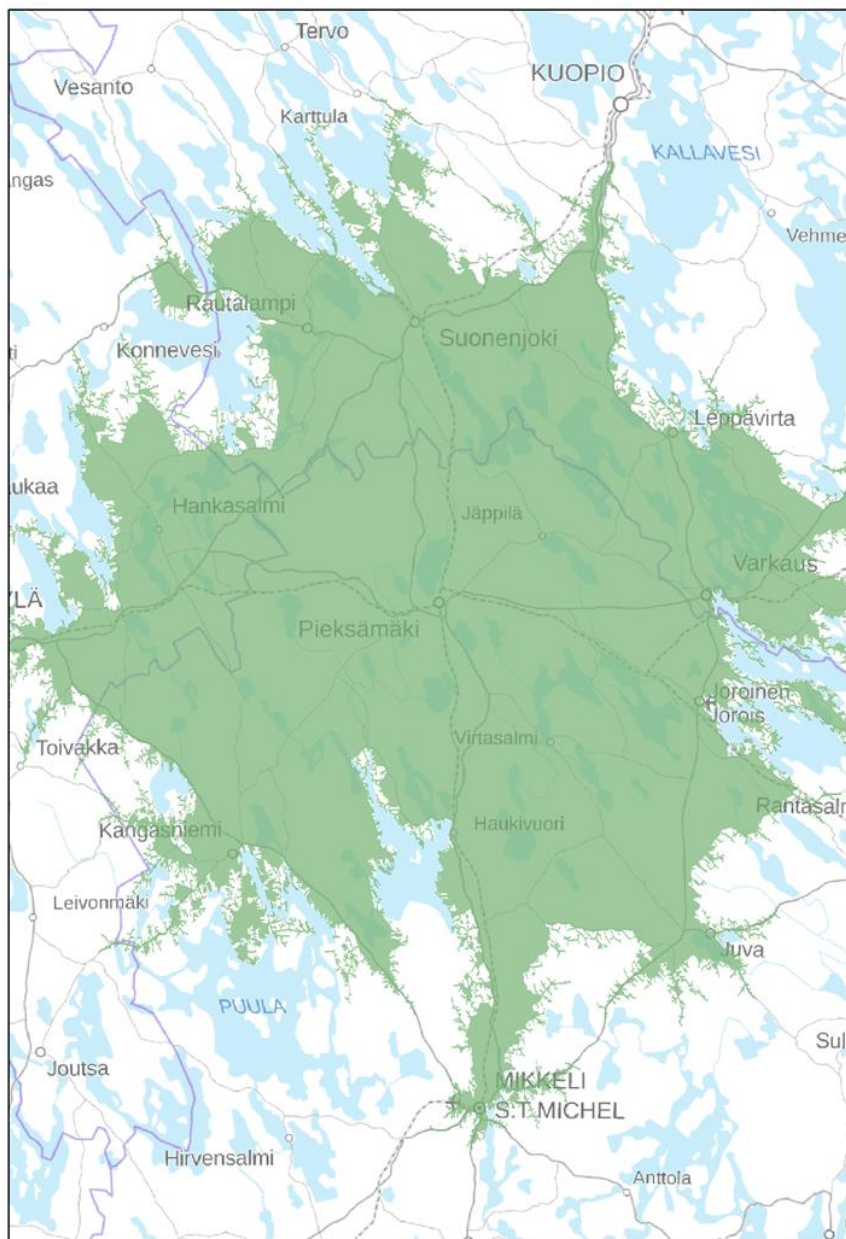
Työpaikat 2015: 35 000

Huom:

Junalla myös Kouvola on melkein tunnissa saavutettavissa, matka-aika 1h 1min → radan nopeuttaminen ja liityntäliikenteen kehittäminen.

Tieverkolla saavutettavuusvyöhyke ulottuu aivan Varkauden eteläpuolelle. Tuleeko Varkaus mukaan vyöhykkeeseen Mikkeli-Juvan valmistuttua?

Tunnin saavutettavuusvyöhyke tie- ja katuverkkoa pitkin

Tunnin Pieksämäki

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

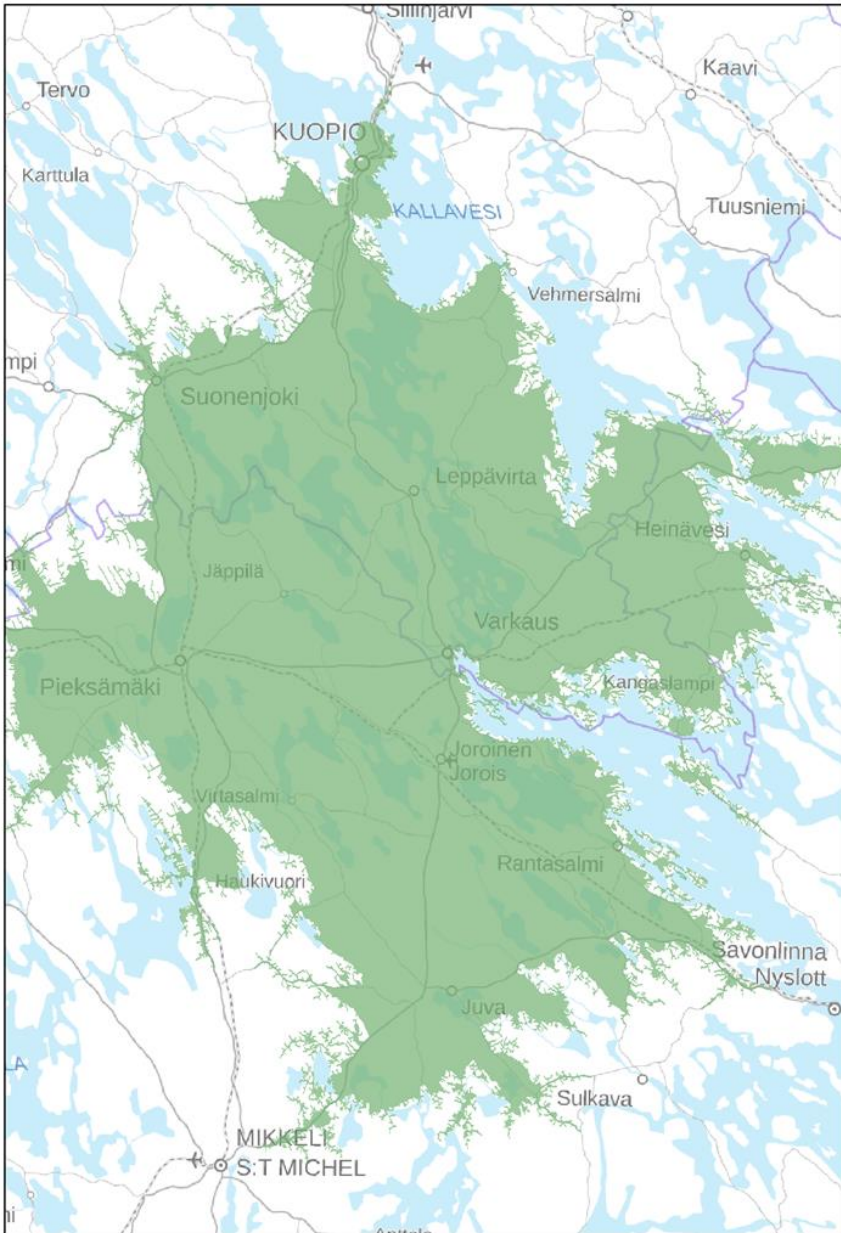
Väestö 2018: 119 000

Työpaikat 2015: 44 000

Huom:

Junalla myös Jyväskylä ja Kuopio saavutettavissa tunnissa, matka-aika kumpaankin 46 min.

Tieverkolla saavutettavuusvyöhyke ulottuu noin 10km päähän Jyväskylästä ja noin 15 km päähän Kuopiosta.

Tunnin Varkaus

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

Väestö 2018: 164 000

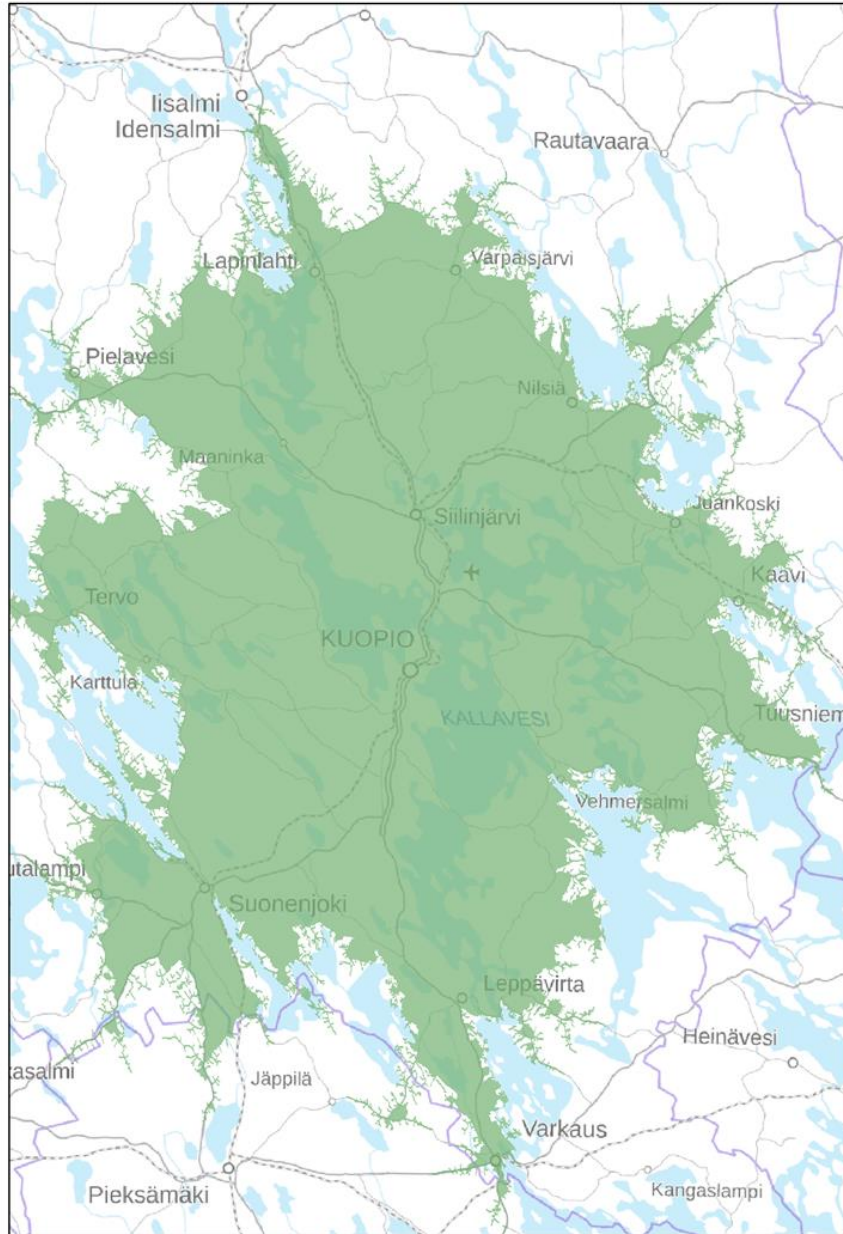
Työpaikat 2015: 64 000

Huom:

Tunnin vyöhykkeen väestömäärä suurempi kuin Joensuun tunnin vyöhykkeellä → keskuskunnan koko ei siis kerro tunnin vyöhykkeen kokoa!!

Tieverkolla saavutettavuusvyöhyke ulottuu etelässä Visulahden pohjoispuolelle. Tuleeko Mikkeli mukaan vyöhykkeeseen Mikkeli-Juvan valmistuttua? Tavoitteena oleva 100 km/h ympärivuoden mahdollistaisi tunnin matkan Mikkeliin?

Tunnin saavutettavuusvyöhyke tie- ja katuverkkoa pitkin

Tunnin Kuopio

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

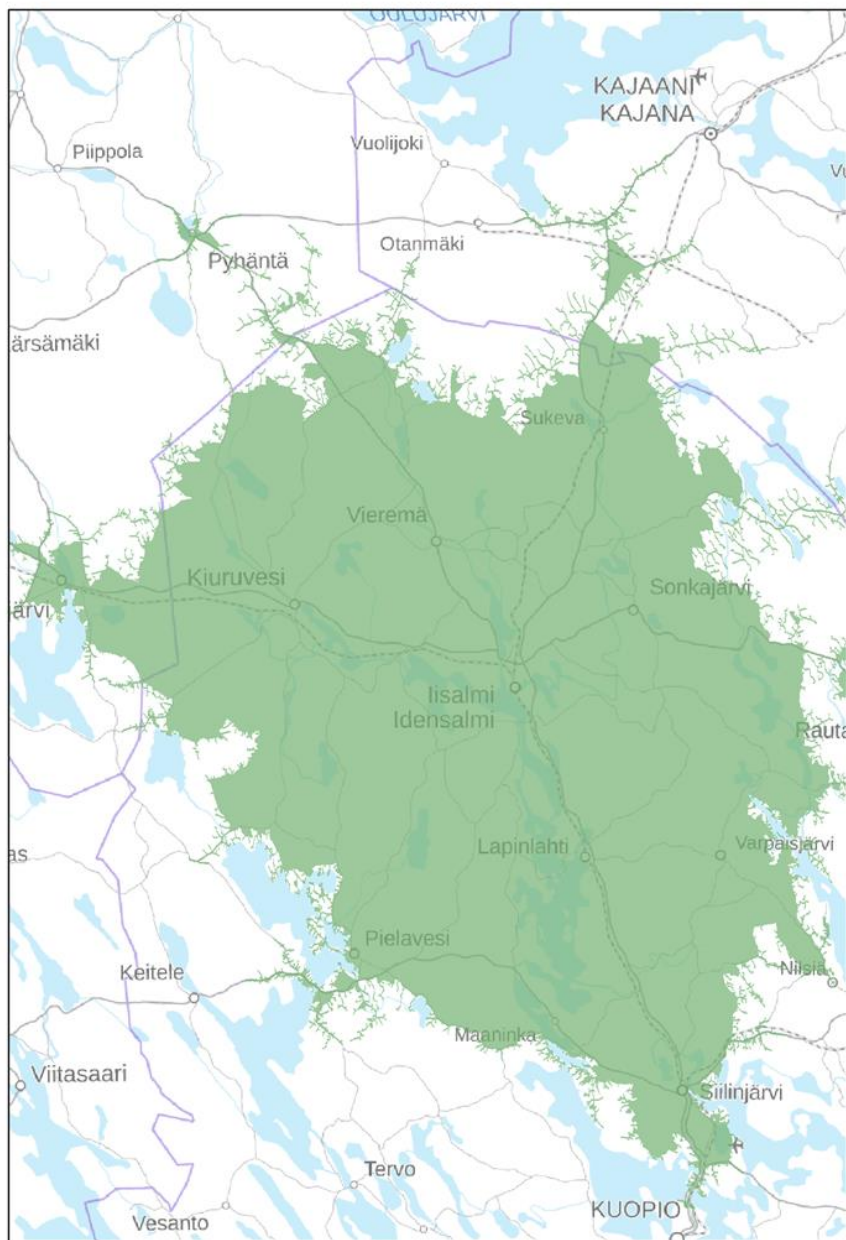
Väestö 2018: 190 000

Työpaikat 2015: 71 747

Huom:

Junalla myös Iisalmen keskusta saavutettavissa tunnissa Kuopiosta, matka-aika 58 min. → Radan nopeuttaminen ja liityntäliikenteen kehittäminen.

Tieverkollakin saavutettavuusvyöhyke ulottuu Marjahaan liittymään → Pääväyläasetuksen mukainen palvelutaso mahdollistaa Iisalmen keskustaaajan saavutettavuuden tunnissa? Maakuntien edunvalvonnassa tavoitetasona tosin 100 km/h läpi vuoden.

Tunnin Iisalmi

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

Väestö 2018: 82 000

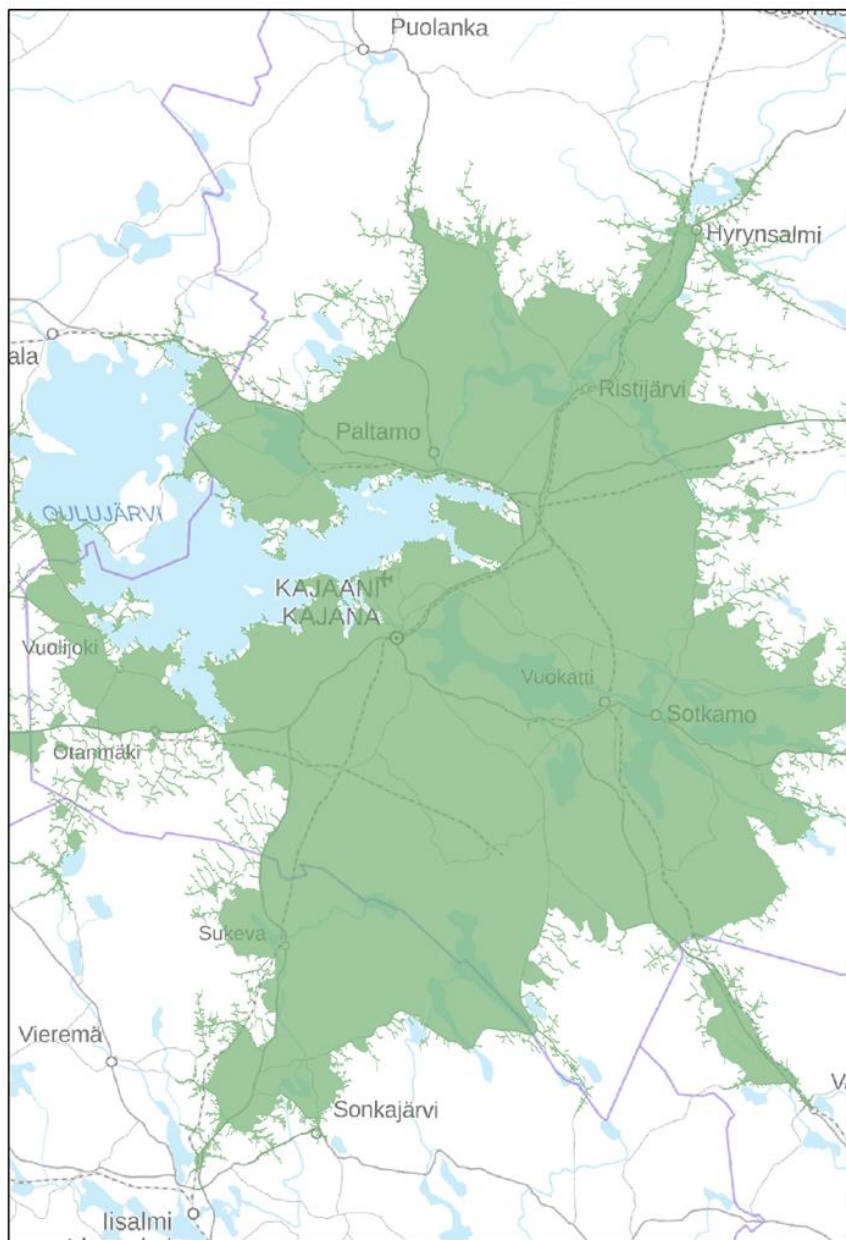
Työpaikat 2015: 27 000

Huom:

Junalla myös Kuopio saavutettavissa tunnissa matka-aika 56 min →
Radan nopeuttaminen ja liityntäliikenteen kehittäminen

Junalla myös Kajaani on tunnissa saavutettavissa, matka-aika 48 →
Radan nopeuttaminen ja liityntäliikenteen kehittäminen

Tieverkolla saavutettavuusvyöhyke noin 15 km päähän Kajaanin
keskustasta.

Tunnin Kajaani

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

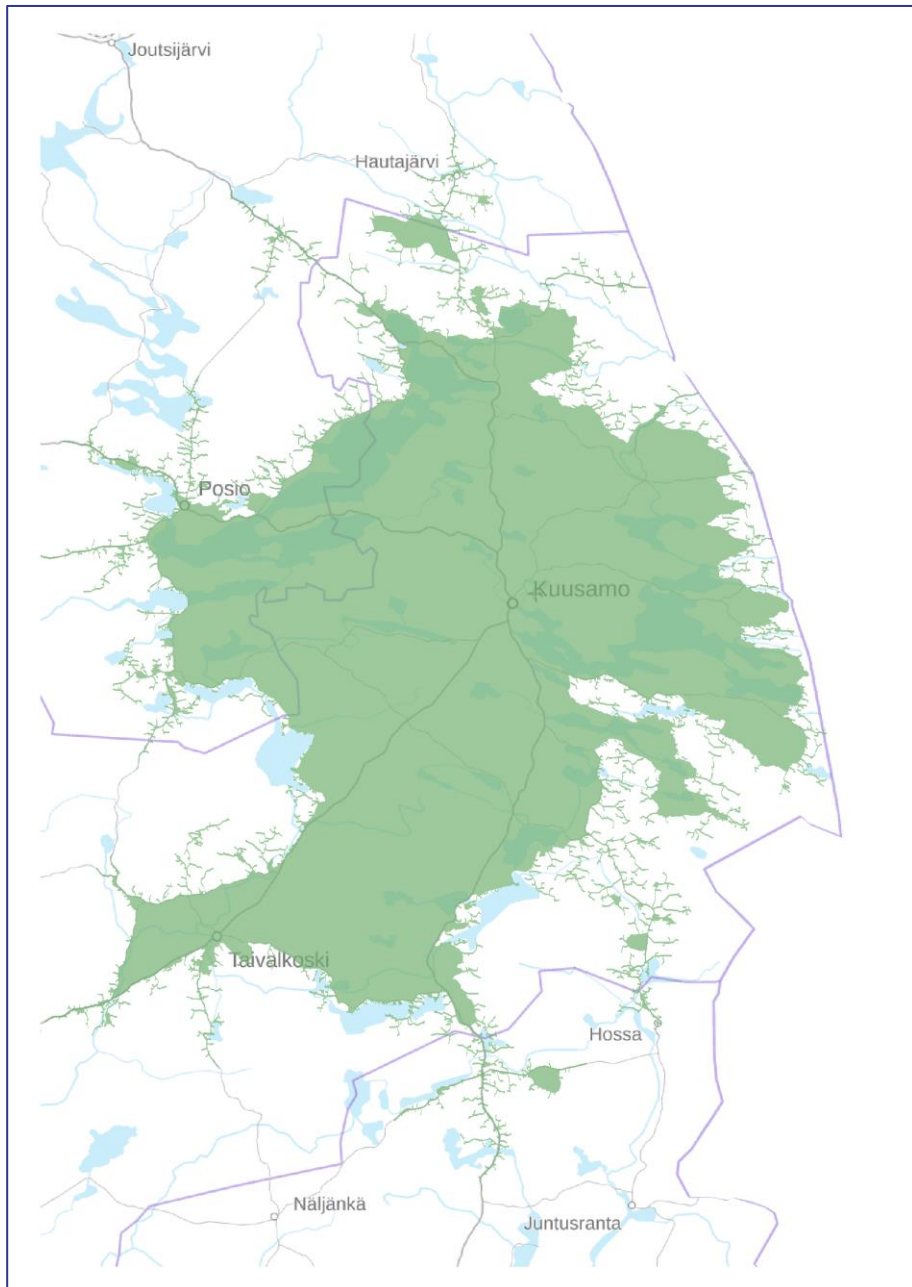
Väestö 2018: 58 000

Työpaikat 2015: 20 000

Huom:

Junalla myös Iisalmi on tunnissa saavutettavissa, matka-aika 48 min →
Radan nopeuttaminen ja liityntäliikenteen kehittäminen

Tieverkolla saavutettavuusvyöhyke noin 15 km päähän Iisalmen
keskustasta.

Tunnin Kuusamo

Tie- ja katuverkon saavutettavuusvyöhykkeen tilastotiedot:

Väestö 2018: 21 000

Työpaikat 2015: 7000

Tunnin saavutettavuusvyöhyke tie- ja katuverkkoa pitkin

**Valtion ja alueen elinvoima- ja
ilmastokumppanuus Viitoskäytävän
kehittämisessä**

Hallitusohjelma:

- *"Luodaan sopimusperusteista kehittämistyötä kaupunkien ja alueiden tarpeista ja yhteistyöstä nousevilla sisällöillä ja painopisteillä positiivisen rakennemuutoksen edistämiseksi (myönteinen talous-, työllisyys- ja investointikehitys)"*
- *"Luodaan alue- ja/tai teemälähtöisesti sopimusperustaisuuteen ja kumppanuuteen perustuva (aluekehityksen) toimintamalli, joka vastaa kunkin alueen erityispiirteisiin. Alueelliset sopimuskokonaisuudet ovat osa Suomen ekosysteemipolitiikan ja kasvuohjelman kokonaisuutta. Tarkennetaan toimintamalli aluekehityspäätöksen yhteydessä vuonna 2019."*

Valtakunnalliset alueiden kehittämisen painopisteet 2020 – 2023:

Aluekehittämisen toimintamalli

Sopimuksellisuus ja kumppanuus aluekehittämisessä

- Aluekehittämisen toimintamallin lähtökohtana on aiempaa vaikuttavampi vuorovaikutus ja kumppanuus niin valtioneuvoston sisällä, valtion ja maakuntien välillä kuin maakunnissakin sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden sekä järjestöjen ja kansalaisten kesken.
- Sopimuksellisuus voi toteutua valtion ja maakuntien liittojen tai kaupunkien välisinä sopimuksina, mutta myös maakunnissa aluekehittämistoimijoiden kesken.

Strategiset nostot:

- Aluekehittämisen toimintamallia ja sen vaikuttavuutta kehitetään pitkäjänteisesti alueiden kehittämistä koskevan lainsäädännön puitteissa. Vaikuttavuudesta toteutetaan ulkopuolinen arviointi.

Valtakunnalliset alueiden kehittämisen painopisteet 2020 – 2023:

Kestävää yhdyskuntakehitystä tukevat liikenne- ja viestintäpalvelut

- Vahvistetaan monikeskuksista, verkottuvaa ja toimiviin liikenne- ja viestintäyhteyksiin perustuvaa aluerakennetta siten, että alueiden vahvuudet saadaan täysimääräisesti käyttöön. Valtakunnallista liikennejärjestelmää kehitetään siten, että parannetaan alueiden saavutettavuutta ja elinvoimaa.
- ” Kehitetään monikeskuksiseen aluerakenteeseen perustuvia kasvuvyöhykkeitä, jotka luovat investointimahdollisuuksia, edistävät työvoiman liikkuvuutta sekä kestävien liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittymistä.
- Edistetään digitaalisia palveluita sekä paikkariippumatonta yritystoimintaa ja työtä tukevien viestintäyhteyksien saatavuutta. Hyödynnetään koordinoitusti alueiden, valtion ja EU:n välineet digitalisaation vauhdittamiseksi.
- Kestävää yhdyskuntakehitystä edistetään vastaamaan erilaisten kaupunkien ja alueiden tarpeita. Erityistä huomiota kiinnitetään ilmastonmuutoksen hillintään, kestävään liikkumiseen, elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin sekä asumisen tarpeisiin, laadukkaaseen elinympäristöön ja kulttuuriympäristöön.
- Vahvistetaan kaupunkien, maaseutujen ja saariston vuorovaikutusta siten, että ne kehittyvät kestävästi ja toisiaan tukevasti. Kestävää monipaikkaista elämistä edistetään hallinnonalojen yhteistyönä.

Esimerkkejä kumppanuussopimuksesta Viitoskäytävällä:

Toimenpidekokonaisuus: Elinkeinoelämän kestävämmät kuljetukset

Hanke	Itä-Suomen logistiikkakeskus	Saimaan vesiliikenteen kehittäminen
Valtion toimenpiteet	• Logistiikka alueen tarvitsema ratainfra • Osallistuminen terminaalin toteutukseen	• Saimaan kanavan sulkujen pidennys ja kanavan veden pinnan nosto
Kuntien toimenpiteet	• Logistiikka-alueen asemakaavoitus • Kadut ja muu kunnallistekniikka (ml. radan alittava katu) • Osallistuminen terminaalin toteutukseen	• Saimaan satamien markkinointi • Satamatoimintojen ja infrastruktuurin kehittäminen
Tulokset	• Valtakunnallisesti merkittävän kuljetusketjujen solmun • Laaja logistiikkatoimijoiden keskittymän • Edistää multimodaalisuutta • Useita ilmastohyötyjä	• Turvaa elinkeinoelämän vesitiekuljetusten säilymisen Saimaalla

Esimerkkejä kumppanuussopimuksesta Viitoskäytävällä:

Toimenpidekokonaisuus: Itä-Suomen saavutettavuuden kehittäminen

Hanke	VT 5 Leppävirta-Kuopio	Raidehenkilöliikenteen palvelutason kehittäminen
Valtion toimenpiteet	• Valtatien parantaminen • Kuntien välisen henkilöliikennepalveluiden kehittäminen yhdessä kuntien kanssa	• Ratainfra kehittäminen • Ratapihojen kehittäminen • Asemanseutujen kehittämien yhdessä kuntien kanssa
Kuntien toimenpiteet	• Yhteyksien kehittäminen joukkoliikenteen solmupisteisiin • Liityntäpysäköinnin kehittäminen • Kuntien välisen henkilöliikennepalveluiden kehittäminen yhdessä valtion kanssa	• Aseman seutujen kehittäminen yhdessä valtion kanssa (liityntäpysäköinti, maankäyttö) • Kaupunkijoukkoliikenteen kehittäminen asemille, sujuvat matkaketjut
Tulokset	• Kuopio-Varkaus-Leppävirta työssäkäyntialue vahvistuu • Elinkeinoelämän kuljetusten toimintavarmuus paranee. • Työvoiman liikkuu kestävämmiin ja tuottaa ilmastohyötyjä.	• Savon radan varren työssäkäyntialueet vahvistuvat ja työvoiman liikkuu kestävämmiin , mikä tuottaa ilmastohyötyjä. • Julkisen liikenteen kulkutapaosuus kasvaa pääkaupunkiseudun ja maakuntien välisillä matkoilla. • Elinkeinoelämän kuljetusten toimintavarmuus paranee.